

ЛАФКАДИО ХЪРН ДЖИКИНИНКИ

Превод от английски: Мария Демот, 1989

chitanka.info

ДЖИКИНИНКИ^[0]

Веднъж Мусо Кокуши^[1], проповедник от сектата Дзен, пътувал сам през провинция Мино и се заблудил в една безлюдна местност. Нямамо кого да попита за пътя. Дълго се лутал безпомощно и вече започнал да губи надежда, че ще намери подслон за през нощта, когато на върха на огрян от последните слънчеви лъчи хълм съзрял една от онези малки хижи, наречени *анджицу*, в които обитават монаси отшелници. Хижата била почти порутена, но Мусо забързал натам. Открил, че в нея живее престарял монах, и помолил да го приюти за през нощта. Старецът му отказал грубо, но насочил Мусо към най-близкото селце в долината, където можел да намери храна и подслон.

Мусо стигнал до селцето, в което имало само десетина колиби. Приели го радушно в дома на старейшината. В гостната се били събрали около петдесетина души, но него въвели в малка странична стая, където му донесли храна и му приготвили постеля. Той си легнал рано, защото бил капнал от умора, но към полунощ се събудил от силен плач в съседната стая. Малко след това плъзгащата се врата се отворила безшумно и един младеж с фенер в ръка влязъл, поздравил почтително и казал:

— Ваше преподобие, мой тежък дълг е да ви уведомя, че сега аз съм стопанинът на този дом. А вчера бях само най-големият син на старейшината. Но когато дойдохте, изморен от дългия път, решихме да ви спестим притеснението и затова не ви казахме, че само няколко часа преди това баща ми почина. Хората, които видяхте в съседната стая, са нашите съселяни, дошли да изразят последна почит към покойника. След малко всички ще се отправим към съседното село, на три мили път оттук, защото според обичая ни никой не бива да остава нощем в селото, когато някой умре. След като въздадем съответните дарове и молитви, всички напускаме селото и оставяме мъртвеца сам. Странни

неща стават нощем в дома, в който има покойник, и затова мислим, че ще е по-разумно да дойдете с нас. Бихме могли и там да ви намерим добър подслон. Но тъй като сте духовно лице, навярно нямате страх от демони и зли духове и ако не се боите да останете сам с тялото, можете да се разполагате свободно в този беден дом. Така или иначе, дължен съм да ви предупредя, че никой освен свещенослужител не би се осмелил да остане тук тази нощ.

А Мусо отвърнал:

— Искрено съм ви задължен за добрите намерения и щедрото гостоприемство. Жалко, че когато дойдох, не ми казахте за смъртта на баща си, защото въпреки умората щях да намеря сили да изпълня задълженията си на свещенослужител. Ако знаех, щях да отслужа заупокойна молитва, преди да напуснете селото. Ала ще свърша това сега и ще остана да бдя над тялото до сутринта. Не зная за каква опасност говорите, но не се боя от призраци и демони, тъй че ще ви помоля да не се безпокоите за мен.

Младежът се зарадвал на тези думи и изразил както подобава благодарността си. После и другите близки на покойника, както и всички присъстващи дошли да изкажат на Мусо своята признателност, след което стопанинът на дома казал:

— А сега, ваше преподобие, въпреки нежеланието си да ви оставим сам, ще трябва да се сбогуваме. Според обичая на селото никой от нас не бива да остава тук след полунощ. Ще се молим за вас, а и вие се пазете. И ако в наше отсъствие видите или чуете нещо странно, ще ни разкажете, когато се върнем утре сутринта.

После всички напуснали къщата, а Мусо отишъл в стаята на покойника. Пред мъртвото тяло били наредени обичайните приношения, а над него горяло малко будистко кандило — *томьо*. Мусо прочел молитвата, изпълнил погребалния обред и се отдал на медитация. Така прекарал в безмълвие няколко часа. В обезлюденото село не се чувал нито звук. Но в часа, когато нощната тишина била най-дълбока, в стаята безшумно влязъл фантом — огромен и неясен силует. И в същия миг Мусо почувствал, че няма сили да мръдне или да отвори уста. Той видял как силуетът вдигнал трупа, сякаш с ръце, и го изял по-бързо, отколкото котка изяжда мишка. Започнал от главата и

изял всичко — косата, костите, дори савана. След като погълнало тялото, чудовищното Нещо подхванало приношенията и нагълтало и тях. После изчезнало тъй ненадейно и загадъчно, както се било появило.

На другия ден сутринта селяните се върнали и заварили монаха да ги чака пред вратата на къщата. Поздравили го, а като влезли в стаята, никой не изразил учудване от липсата на мъртвеца и приношенията. Младият стопанин се обърнал към Мусо:

— Ваше преподобие, безпокояхме се за вас — навярно сте имали неприятни преживявания през нощта. Но сега сме щастливи да ви видим жив и читав. Ако можехме, с удоволствие щяхме да останем с вас, но тукашният закон, както вече ви казах, повелява да напуснем дома, в който има покойник, и да оставим трупа сам. Винаги когато сме престъпвали този неписан закон, ни е сполетявало голямо нещастие. Но ние го спазваме и всеки път откриваме, че в наше отсъствие трупът и приношенията изчезват. Може би сте разбрали причината?

Мусо им разказал за неясния, ужасяващ призрак, който влязъл при мъртвеца и изял и него, и всички приношения. Но никой като че ли не се изненадал от чутото, а стопанинът пояснил:

— Думите ви, ваше преподобие, съвпадат с онова, което се разказва от прастари времена.

— Кажете ми, а монахът от хълма не чете ли понякога заупокойна молитва за вашите мъртви? — попитал Мусо.

— Какъв монах? — удивил се младият стопанин.

— Онзи, който снощи ме упъти към селото. Отбих се в неговата колиба ей там, на оня хълм. Той отказа да ме приюти, но ме научи как да стигна дотук.

Селяните се спогледали в недоумение и след известно мълчание стопанинът на дома обяснил:

— Ваше преподобие, на онзи хълм няма никакъв монах, нито пък колиба. От много поколения насам по тези места няма духовен пастир.

Мусо повече не отворил дума за това, защото по всичко личало, че любезните му домакини го смятат за подмамен от зъл дух. Но след като се сбогувал с тях и разпитал подробно за пътя, решил да потърси

отново отшелника на хълма, за да се увери дали наистина е видял само призрак. Лесно открил хижата и този път старецът го поканил да влезе, а вътре му се поклонил ниско и рекъл:

— О, срам ме е! Много ме е срам. Умирам от срам!

— Не бива да се срамувате, че ми отказахте подслон. Вие ме упътихте към селото, а там ме приеха много добре. Благодарен съм ви за тази услуга!

— Аз не мога да дам подслон на смъртен — отвърнал отшелникът. — Но се срамувам не защото ви отпратих, а защото снощи ме видяхте в истинския ми вид, тъй като онзи, който изяде пред очите ви трупа и приношенията, бях аз... Трябва да знаете, ваше преподобие, че съм *джикининки*, същество, което се препитава с човешко месо. Имайте милост и ми позволете да ви изповядам тайния си грях, заради който съм наказан така.

Много, много отдавна бях свещеник по тези, забравени от бога, места. Бях единственият духовник в околността. Така че по онова време донасяха тук — понякога от много далеч — телата на мъртъвците, за да отслужи заупокой. Но аз четях молитвите и изпълнявах обряда само по задължение, а мислех единствено за храната и дрехите, които положението на свещенослужител ми даваше възможност да получавам. Заради това егоистично неблагочестие веднага след смъртта си се преродих в *джикининки*. Оттогава съм наказан да се храня с труповете на хората от околността — изяждам ги, както през нощта сам видяхте...

Сега, ваше преподобие, настоятелно ви моля да отслужите *сегаки*^[2]. Помогнете ми с молитвите си да се избавя по-скоро от това ужасно съществуване.

Едва произнесъл тези думи, и отшелникът изчезнал; в същия миг изчезнала и порутената му колиба. А Мусо Кокуши се оказал на колене сред високата трева пред много стара и обрасла с мъх надгробна плоча във формата на горин-иши^[3], която подсказвала, че там почива свещенослужител.

[0] *Джикининки* — дословно зъл дух, който яде хора. Японският разказвач дава и санскритския термин „ракшаса“, но и той е

толкова неясен, колкото „джикининки“, защото има много ракшаси — демони. Тук „джикининки“ очевидно означава един от Барамон-расецу-гаки — Брахман-ракшаса-прети, — които образуват двадесет и шестия клас на покойниците — претите, според старите будистки писания. — Б.а. ↑

[1] Посмъртното име на монаха Сосеки (1271–1346) — изтъкнат поет и основател на храма Тенрюджи, един от десетте центъра на сектата Риндзай, клон от сектата Дзен. — Б.р. ↑

[2] Будистка служба за душите на превърналите се в гаки (на санскр. прети), или гладни духове. — Б.а. ↑

[3] Буквално „камък на петте кръга“ (или „петте зони“) — надгробие от наредени един върху друг пет камъка, всеки с различна форма. Символизират петте магически елемента — ефир, огън, въздух, вода и земя. — Б.а. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.